

LISINSKI
SUBOTOM
SVIJET NA
DLANU
23/24

Subota, 18. svibnja 2024. u 19.30

MILOŠ KARADAGLIĆ

gitara

 LISINSKI

Sylvius Leopold Weiss (obrada: Miloš Karadaglić)
Fantazija u d-molu

Johann Sebastian Bach (obrada: Miloš Karadaglić)
Chaconne iz Druge partite za violinu u d-molu, BWV 1004

Jean-Philippe Rameau (obrada: Michael Lewin)
Umjetnosti i sati, entrée iz 4. čina opere Abarid ili Boreadi, RCT 31

Georg Friedrich Händel (obrada: Michael Lewin)
Menuet u g-molu, HWV 434/4

Sylvius Leopold Weiss (obrada: Miloš Karadaglić)
Passacaglia u D-duru

Isaac Albéniz (obrada: Michael Lewin)
Asturias (Leyenda) iz Prve španjolske suite, op. 47

Augustín Barrios Mangoré
Andante religioso iz Katedrale

François Couperin (obrada: David Russell)
Tajnovite barikade

The Beatles (obrada: Sergio Assad)
Blackbird

Mathias Duplessy
Amor fati

Poslije koncerta s umjetnikom razgovara Marija Saraga.

Fotografija: www.milosguitar.com

MILOŠ KARADAGLIĆ

Miloš Karadaglić jedan je od najcjenjenijih svjetskih klasičnih gitarista. Njegova karijera strelovito se razvila nakon debitantskog nosača zvuka *Mediterraneo* (2011.) u izdanju uglednoga nakladnika Deutsche Grammophon. *Mediterraneo* je uskoro postao *bestseller*.

Od tada karijeru Miloša Karadaglića prati uvijek rastući broj obožavatelja. Nizom nagrada i priznanja diljem svijeta te brojnim turnejama i poslije objavljenim albumima stekao je ugled u svijetu glazbe. Posvećen je proširivanju repertoara za klasičnu gitaru naručivanjem novih skladbi, stoga njegov prethodni album *The Moon and the Forest* (Decca, 2021.) donosi snimke praižvedbi novih koncerata za gitaru Howarda Shorea i Jobyja Talbota. Posljednji album, jednostavnog naziva *Baroque*, objavljen je u listopadu 2023. za Sony Classical (čiji je trenutno ekskluzivni umjetnik). Čini ga pomno odabran izbor baroknih djela posebno transkribiranih i aranžiranih za gitaru, i za solo gitaru i uz ansambl – u suradnji s Jonathanom Cohenom i njegovim ansamblom Arcangelo.

Zahvaljujući i Karadaglićeve pionirskom pristupu, popularnost klasične gitare buknula je tijekom posljednjega desetljeća. U udžbenicima *Sviraj gitaru s Milošem* izdavača Schott Music naraštaji budućih gitarista mogu učiti od njega. Godine 2016. časopis *BBC Music Magazine* uvrstio ga je na svoju listu 'Šest najboljih klasičnih gitarista prošloga stoljeća'.

Nastupio je kao solist s nekima od najvećih svjetskih orkestara, kao što su Londonska filharmonija i Filharmonija iz Los Angelesa, Simfonijski orkestar iz Atlante, Philadelphijski orkestar, Čikaški simfonijski orkestar, Orkestar iz Clevelanda, Španjolski nacionalni orkestar, Orkestar Nacionalne akademije svete Cecilije iz Rima i Tokijski simfonijski orkestar NHK. Njegov prvi solistički recital u Royal Albert Hallu izazvao je svjetsku senzaciju i osvojio pohvale publike i kritike. U istu se dvoranu vratio i nakon pandemije, u lipnju 2022., nastupivši ponovno pred punim auditorijem.

U nedavnim suradnjama ili nadolazećim nastupima ističu se debi sa Simfonijskim orkestrom Frankfurtskoga radija i dirigentom Alainom Altinogluom na koncertu *Europa Open Air*, Filharmonijskim orkestrom Francuskoga radija, Korejskim nacionalnim simfonijskim orkestrom, zatim ponovni nastupi sa simfonijskim orkestrima Atlante i Detroita, Orkestrom Métropolitain iz Montreala, Orkestrom iz Halléa te Londonskom filharmonijom. Očekuju ga i intenzivne turneje po Ujedinjenom Kraljevstvu, SAD-u i Australiji, kao i recitali u Münchenu, Londonu, Hong Kongu i na glazbenim festivalima Verbier, Caramoor, Gstaad i Schleswig-Holstein.

Kao svesrdni promicatelj glazbenoga obrazovanja, Miloš Karadaglić je aktivan i kao pokrovitelj brojnih dobrotvornih organizacija koje podupiru mlade glazbenike u Ujedinjenom Kraljevstvu i drugim zemljama. Nedavno

je pokrenuo Zakladu *Miloš Karadaglić* sa sjedištem u njegovoj rodnoj Crnoj Gori, a cilj te filantropske organizacije jest postati regionalno središte koje će svojim radom osnaživati umjetničku izvrsnost različitim obrazovnim mogućnostima, partnerstvima i mentorstvom.

Rođen u Crnoj Gori 1983., Miloš Karadaglić preselio se u London kad mu je bilo 17 godina, kako bi studirao gitaru na Kraljevskoj muzičkoj akademiji. I danas živi i radi u Londonu, održavajući bliske veze s domovinom. Nastupa na gitari Grega Smallmana iz 2017. godine.

Potkraj prošle godine Miloš Karadaglić objavio je za izdavačku kuću Sony Classical album *Baroque*, koji je nastao, otkriva u jednome intervjuu, iz dugogodišnje želje da baroknu glazbu koja ga je fascinirala kao slušatelja izrazi na svojem instrumentu, bez pukih transkripcija skladbi za lutnju. Večerašnji program otkrit će nam velik dio toga albuma koji uključuje njegove interpretacije transkripcija i obrada glazbe velikana baroka, kao što su Bach, Händel, Vivaldi, Scarlatti ili Rameau, ali i jednoga manje poznatoga skladatelja – čijim djelom umjetnik otvara večerašnji recital – **Sylviusa Leopolda Weissa** (1687. – 1750.).

Riječ je o njemačkome lutnjistu i skladatelju rođenome u Grodkówu (njemački Grottkau), malome mjestu blizu Wrocława u današnjoj Poljskoj. Bio je suvremenik Johanna Sebastiana Bacha: rođen je tek dvije godine poslije slavnoga sunarodnjaka, a obojica su preminula iste godine, 1750., koja se danas često simbolički uzima i kao godina završetka barokne ere u glazbi. Weiss je imao priliku i upoznati glazbenoga genija. I ne samo to, zadivio ga je svojim virtuoznim umijećem sviranja lutnje, zbog čega je bio iznimno tražen glazbenik (što potvrđuje i podatak da je često bio i najbolje plaćen glazbenik dvorskih kapela u kojima je djelovao). Život je proveo u glazbeničkoj službi na dvorovima u Wrocławu, Rimu i Dresdenu, uz mnoga putovanja, a autor je, koliko nam je danas poznato, opusa s više od tisuću djela, od kojih je sačuvano oko 850, mahom za lutnju solo (što ga čini autorom najvećega korpusa glazbe za lutnju u povijesti glazbe), dok je njegova komorna i koncertantna glazba sačuvana tek u fragmentima (uglavnom tek dionica lutnje). Većina tih djela grupirana je u sonate i suite, no čeznutljiva i meditativna **Fantazija u c-molu** nastala je, prema svemu sudeći, kao zaseban stavak koji Weiss (ni naknadno) nije uklopio u neko višestavačno djelo. Informacije koje je sam upisao na autograf otkrivaju nam i godinu i mjesto nastanka: Prag 1719. godine, gdje je kratko boravio na proputovanju iz Beča. Godina 1719. inače je jedna od najvažnijih u njegovu stvaralaštvu, ako je suditi prema

Fotografija: Wikimedia, Barabineo Fallin

obilju glazbe koju je tada skladao. Iz iste godine potječe i druga njegova skladba koju ćemo slušati na kraju prvoga dijela koncerta, **Passacaglia u D-duru**. Riječ je o zaključnome stavku Trinaeste sonate za lutnju u D-duru. Za razliku od nešto manje poznate *Fantazije*, *Passacaglia* je vrlo poznata i prisutna na gitarističkome repertoaru. Početni sedmerotaktni obrazac prepoznatljive basovske linije naglašenoga ritma i plemenitoga koraka doživljava transformaciju u nekoliko epizoda variranja materijala, uz sve elaboriraniji gornji glas i rast napetosti, pri čemu glazba u svakome trenutku zadržava plemenit karakter, odmjerenuost i ugladenost.

Šest sonata i partita za violinu **Johanna Sebastiana Bacha** (1685. – 1750.), prema mišljenju mnogih, najizvrsnija je glazba napisana za violinu solo. Te su skladbe integralni i prestižni dio repertoara violinista koji ih često izvode i snimaju, dokazujući time svoju umjetničku izvrsnost. Skladane su 1720., kad je Bach djelovao kao kapelnik u Köthenu, a zasigurno najznamenitiji stavak iz te zbirke jest posljednji stavak **Druge partite za violinu u d-molu, BWV 1004** – opsegom i sadržajem uistinu moćna **Chaconne**.

Trajanjem nadmašuje sve prethodne stavke *Partite* zajedno te se vrlo često izvodi i izvan njezinih okvira, kao zasebno djelo. Uz violiniste kojima je *Chaconne* izniman tehnički i interpretativni izazov, fascinaciju snagom njezine čiste ljepote iskazali su brojni drugi glazbenici, transkribirajući je za svoje instrumente. Karadaglićeva transkripcija *Chaconne* za gitaru dobila je najviše pohvale; *BBC Music Magazine* piše da se u njoj „čistoća linije i implicirane harmonijske teksture prenose s gudačkoga na trzalački instrument, baš kao da je sam Bach to tako oduvijek zamišljao“. Početni obrazac u trajanju od četiri takta doživljava ukupno 64 varijacije u kojima se početna meditativna odmjerenuost transformira u niz stanja različitoga emocionalnog odraza i intenziteta. Snagu Bachove *Chaconne* možda je najbolje iskazao skladatelj Johannes Brahms u pismu Clari Schumann: „Na jednom crtovlju, za malen instrument, on je zapisao cijeli svijet najdubljih misli i najsnažnijih osjećaja. Da sam i sâm mogao ostvariti, ma i samo zamisliti takvo djelo, siguran sam da bi me preveliko uzbuđenje i potresno iskustvo doveli do ludila.“ Tri stoljeća nakon nastanka, Bachova transcendentna *Chaconne* nastavlja nadahnjivati glazbenike i ljubitelje glazbe, kao dokaz iskonske moći glazbe koja nadilazi sva ovozemaljska ograničenja vremena i prostora.

Fotografija: Wikimedia, Elias Gottlieb Haussmann

Opera *Abarid ili Boreadi* (*Abaris ou les Boréades*) kronološki je posljednja *tragédie en musique* ili *tragedie lyrique* **Jean-Philippea Rameaua** (1683. – 1764.), što je operna podvrsta koju je definirao Jean Baptiste Lully, ključna ličnost (uvijek specifične) francuske opere, koja je jedan od vrhunaca doživjela upravo u Rameauovu opusu. Riječ je o operama definirane strukture i sadržaja, oblikovanim prema literarnim tragedijama Corneillea i Racinea. Bez iznimke, takve opere sadrže pet činova zadane strukture, a siže su satkani od (najčešće grčkih) mitova i legendi u kojima istaknuto mjesto zauzimaju izazovni odnosi ljubavi, časti i dužnosti, često uz nadnaravna zbivanja, čudesna i magična, koja su opravdavala i znatnu primjenu plesa, odnosno baleta, jednoga od omiljenih i distinktivnih elemenata francuske opere. Rameau je skladao pet glazbeno-scenskih djela te vrste, a ovu posljednju dovršio je 1763. godine. Iako su iste godine počele probe za njezino postavljanje u pariškoj Operi, do praizvedbe (iz nepoznatih razloga) nije došlo, niti ju je Rameau doživio; djelo je prvi put (u koncertnoj verziji) izvedeno 1770. te je nakon toga ostalo nepoznato sve do druge polovice 20. stoljeća. Šezdesetih godina 20. stoljeća opera je postavljena koncertno, a tek je 1982. doživjela prvo scensko uprizorenje. Alphise, kraljica Baktrije, zaljubljena je u Abarida, Apolonova svećenika nepoznatoga podrijetla, no tradicija njezina naroda nalaže joj da se mora udati za jednog od Boreada, sinova Boreja (boga sjevernoga vjetra), blizance Kalaisa ili Zeta. Ne želeći to učiniti, odriče se prijestolja kako bi se mogla udati za Abarida, a razjareni Borej osvećuje se strašnom olujom i otmicom Alphise na vjenčanju. Abarid kreće u spasilački pohod uz pomoć muze Polihimnije, a nakon niza iskušenja pojavljuje se Apolon te svima otkriva da je Abarid zapravo njegov sin kojega je rodila nimfa potekla od Boreja, čime je uklonjena zapreka za legitimni brak Alfise i Abarida. Tako opera završava trijumfom ljubavi. Glazba koju večeras slušamo baletni je *entrée* iz četvrtoga čina Rameauove opere – ***Entrée d' Albaris, Polimnie, les Muses, Zéphirs, Saisons, Les Heures et Les Arts***, a najavljuje ulazak na scenu svih navedenih magičnih i mitskih entiteta – muza, zefira, godišnjih doba, sati i umjetnosti, koje će ohrabriti Abarida u borbi za ljubav. Stavak koji plijeni pozornost gracioznim korakom i prelijepom melodikom, posljednjih je godina u transkripciji za klavir posebno popularizirao islandski pijanist Víkingur Ólafsson, pod skraćenim nazivom ***The Arts and the Hours*** (***Umjetnost i sati***).

Fotografija: Wikimedia, Joseph Aved

„Engleski skladatelj njemačkoga podrijetla“ – odrednica je koja se danas u brojnim leksikonima i enciklopedijama navodi uz ime **Georga Friedricha Händela** (1685. – 1759.), odnosno – u kasnijoj, anglikaniziranoj verziji njegova imena – Georgea Friderica Handela, jednoga od najznamenitijih skladatelja barokne ere. Iako je rođen u njemačkome gradu Halleu, veći dio života (od 1712.) proveo je u Engleskoj, gdje je uvelike utjecao na glazbeni život, bio slavljen i poštovan, a njegova glazba ukorijenila se u engleski kulturni identitet. Godine 1710. Händel je primljen u službu kapelnika na dvoru Georga Ludwiga, kneza izbornika Hannovera i već iduće godine otputovao je u London na predstavljanje svoje opere *Rinaldo*. Godinu poslije, ponovno je u Londonu na uspješnim izvedbama opera *Il pastor fido* i *Teseo*. Ohrabren izvrsnim prijamom engleske publike, Händel nastoji produljiti boravak u Londonu, nevoljko se suočavajući s potrebom povratka svojem poslodavcu u Njemačkoj. Naposljetku, nije dugo trebao čekati taj susret, premda se ipak dogodio u Engleskoj. Naime, nakon smrti kraljice Ane, engleski kralj postao je upravo Georg Ludwig (Đuro I.), a Händel je ostatak života, uz nekoliko putovanja, proveo u Engleskoj gradeći veličanstvenu karijeru. Njegov ***Menuet u g-molu, HWV 434/4*** dugo se smatrao dijelom *Suite za čembalo u B-duru*, HWV 434, no kasnija istraživanja pokazala su da je riječ o samostalnome stavku koji Händel nije uključio u neku cikličku skladbu. Kao ni u slučaju spomenute suite, nije poznata godina nastanka Menueta. Znamo da prve Händelove skladbe za čembalo sežu još u njegove dječjačke dane, kad je tek počinjao učiti glazbu, te da je nastavio povremeno skladati za čembalo, posebno u razdobljima kad je u Njemačkoj djelovao kao glazbenik u orkestru – kao violinist i čembalist. Smatra se da je najveći dio svojega opusa za čembalo stvorio ipak nakon konačnoga preseljenja u Englesku, a posebno se tome instrumentu posvetio oko 1717. godine. Za Händelova života izdano je nekoliko zbirki njegove glazbe za čembalo, no u ta je izdanja skladatelj uvrštavao skladbe nastale u najrazličitijim godinama njegova skladateljskoga rada, pa se godina publikacije najčešće ne može dovesti ni u kakvu vezu s godinom nastanka. No tu nije kraj nejasnoćama jer su se u Händelovo vrijeme pojavljivala i neautorizirana izdanja njegove glazbe, prepuna grešaka i propusta, koja su često uključivala čak i skladbe upitnoga autorstva. Iz toga je razloga sam Händel inicirao i 1720. godine predstavio izdanje svojih osam suita za čembalo, HWV 426 do 433, u čijem predgovoru objašnjava da je bio primoran na autorizirano izdanje da bi spriječio poplavu krivotvorina njegove glazbe u Europi. Godine 1733. objavljena je druga zbirka suita za čembalo (HWV 434 do 442), no čini se

Fotografija: Wikimedia

– bez Händelove autorizacije pa je jedna od grešaka bila upravo i ta da je Menuet u g-molu u tome izdanju pridružen *Suiti za čembalo u B-duru*, iako Händelov autograf ne sugerira takvo što.

Skladatelj i pijanist **Isaac Albéniz** (1860. – 1909.), rođen u katalonskome gradu Camprodonu, danas je nezaobilazno ime gitarističkoga repertoara. Ne bi to bilo ništa čudno da opus toga skladatelja sadržava barem jedno djelo izvorno skladano za to glazbalo. Naime, Albéniz je većinu svojih skladbi skladao za svoj instrument – klavir (bio je izniman pijanist koji je već u dobi od sedam godina javno nastupao), no s obzirom na to da se često inspirirao zvucima Španjolske, u njima je oblikovao snažan idiom koji savršeno odgovara i vrlo karakteristično zvuči upravo kad se svira na gitari. Tako su brojna Albénizova djela doživjela transkripcije i obrade za gitaru ili ansamble gitara i u tim obradama najčešće nisu izgubila na kvaliteti i ljepoti; naprotiv, bivala su ogrnuta još šarenijim i izražajnijim zvučnim ruhom. Prema jednoj anegdoti, i sâm je skladatelj bio tako oduševljen kad je čuo jednu od transkripcija za gitaru da je uzviknuo da se ta skladba više nikad neće svirati na klaviru. Stavak **Asturias (Leyenda)** danas se smatra integralnim dijelom **Prve španjolske suite** iz 1886. godine (jednoga od najpoznatijih Albénizovih djela u kojima postiže zanosnu sintezu španjolske glazbene baštine i klasične glazbene forme), no u to ga djelo nije uključio Albéniz, nego njegov izdavač Hofmeister, i to nakon skladateljeve smrti. Albéniz je taj stavak izvorno nazvao tek *Preludij* te ga zamislio kao uvodni stavak *Suiti španjolske pjesme (Chants d’Espagne)*, objavljenoj 1892. godine, dok je izvorna *Španjolska suita* imala tek četiri stavka. Godine 1912. Hofmeister je priredio drugo izdanje *Španjolske suite* i postojećim četirima stavcima, koji su naslovima, ali i sadržajem, opisivali glazbu i ples pojedinih španjolskih regija – pridružio još četiri stavka, uzimajući ih gotovo nasumce iz drugih Albénizovih djela, pa je tako i *Preludij* završio u *Španjolskoj suiti* kao *Asturias (Leyenda)*. Da izdavač nije previše mario za to što radi, otkriva i apsurdna činjenica da ta glazba, unatoč naslovu koji sugerira poveznicu s pokrajinom Asturijom na sjeveru Španjolske, pršti od aluzija na Andaluziju i flamenko, i svojom glazbom imitira specifične i prepoznatljive obrasce sviranja gitare i udaraca koje tijekom proizvodi plesač.

Fotografija: Wikimedia, Espilagos

Agustín Barrios Mangoré (1885. – 1944.) bio je istaknuti gitaristički virtuoz rođen u Paragvaju, premda je dobar dio života proveo je u Urugvaju i drugim južnoameričkim zemljama. Skladao je glazbu romantičnog izraza, brojna djela religioznoga nadahnuća, a velik dio njegova opusa obilježen je tradicijskom glazbom Paragvaja, odnosno starosjedilačkoga naroda Guarani, kojemu je i sam pripadao. Potkraj karijere često je nastupao i u njihovoj tradicijskoj nošnji, a iz te tradicije potječe i dodatak imenu što si ga je poslije nadjenuo – Mangoré – prema znamenitom poglavici naroda Guarani iz 16. stoljeća. Za gitaru je Barrios Mangoré skladao i aranžirao više stotina skladbi u kojima je istražio i proširio mogućnosti sviranja na instrumentu, nadmašivši čak i ostvarenja Sora i Tárrege. Bio je jedan od prvih gitarista (neki izvori čak tvrde da je bio i prvi) čije je glazbovanje zabilježeno na gramofonskoj ploči pa i danas možemo svjedočiti njegovu izvedbenom umijeću. Iako njegove interpretacijske sposobnosti uspoređuju s Paganinijem, njegova je skladateljska poetika intimnija, bliža primjerice Chopinovu izrazu. Godine 1921. Barrios je skladao dva stavka za gitaru – **Andante religioso** i **Allegro solemne**. Bilo je to u vrijeme dok je boravio u Montevideu, a prema jednoj predaji, iz svoje tadašnje sobe, u kojoj se oporavljao od tifusa, mogao je čuti zvona katedrale koja su ga inspirirala za glazbu sakralnoga duha. Prema drugoj predaji pak, Barrios je čuo Bachov koral u izvedbi na orguljama katedrale, što mu je bilo nadahnuće za stavak **Andante religioso** koji slušamo večeras (Barrios je i inače bio pod snažnim utjecajem J. S. Bacha). Gotovo dvadeset godina poslije, 1939. godine, tim je dvama stavcima dodao i *Preludij (Saudade)* kao uvodni stavak, zaključivši konačni oblik skladbe koju danas poznajemo pod nazivom **Katedrala (La Catedral)**. **Andante religioso** donosi auru mira i uzvišenost svojim polaganim kretanjima i kontemplativnim tišinama između odzvanjajućih akorda.

Fotografija: Wikimedia

Pripadnik ugledne i glazbeno nadarene francuske obitelji Couperin, **François Couperin** (1668. – 1733.), poznat i kao „Couperin le Grand“ (Veliki Couperin), jedan je od najvažnijih glazbenika francuskoga baroka kao skladatelj, orguljaš i čembalist. Utjecajni su bili i njegovi radovi o pedagogiji i tehnici sviranja instrumenata s tipkama, odražavajući se i u radu brojnih vrsnih skladatelja njegova doba, pa i J. S. Bacha. Srce njegova opusa je zbirka *Skladbe za čembalo (Pièces de clavecin)* u četiri sveska (objavljivana od 1713. do 1730. godine), u kojoj je 230 stavaka (često programnih naslova) grupiranih u 27 suita različitoga opsega (od 4 pa do čak 22 stavka); ukupno više od deset sati glazbe za čembalo. I dok su izvanglazbene asocijacije

većine naslova tih stavaka prilično jasne, u slučaju **Tajnovitih barikada** do danas nije jasno o čemu se radi, odnosno koje značenje nosi taj – također tajnoviti – naslov djela objavljen u prvoj suiti drugoga sveska *Skladbi za čembalo*. Djelo vedroga karaktera i delikatnih linija, slušatelja brzo očarava neprekidnim prelijevanjem i nježnim kruženjima, a karakterističan je primjer takozvanog *style brisé*, postupka stvaranja specifične teksture koja se pojavljuje u francuskoj baroknoj instrumentalnoj glazbi, a na instrumentu s tipkama imitira stil sviranja lutnje popularan u 17. stoljeću, karakteriziran *arpeggiranom* akordičkim strukturama i iz njih proizlazećih razlomljenih melodijskih linija, kao i općim izbjegavanjem čvrstoće i jasnoće obrazaca, čime se postiže ugodna nestalnost glazbenoga tijeka koji je živ i tečan, poput kaleidoskopa.

Fotografija: Wikimedia

Blackbird je pjesma planetarno poznatoga sastava **The Beatles**, s njihova albuma iz 1968. godine, poznatijeg kao *Bijeli album* (*White Album*), koji je zbog snažnoga umjetničkog iskaza, inventivnosti, progresivnosti i individualizma često proglašavan najboljim albumom svih vremena. *Blackbird* je napisao i na albumu izveo (snimio) Paul McCartney, pjevajući tu nepretenciozno lijepu pjesmu samo uz pratnju akustične gitare. Jednostavan tekst i melodija teško će neupućenome slušatelju sugerirati dublje značenje koje je u pjesmu upisao McCartney, otkrivajući u kasnijim intervjuima da je pjesma nadahnuta pokretom za ljudska prava u SAD-u, odnosno nenasilnom borbom za prava afroameričkih građana. Tekst pjesme govori o kosu koji pjeva u mračnoj noći; kucnuo je čas koji je čekao cijeli život, sada treba raširiti svoja ranjena krila i naučiti letjeti. Simbolika borbe i uzdizanja iznad nedaća vrlo se lako može pronaći u tim stihovima. Zanimljiv detalj koji tu pjesmu veže uz večerašnji pretežito barokni program jest da je inspiraciju za gitarsku dionicu McCartney, prema vlastitim riječima, pronašao u harmonijskim progresijama i načinu sviranja u *Prvoj suiti za lutnju* Johanna Sebastiana Bacha, BWV 996, u stavku *Bourrée*. Miloš

Fotografija: Wikimedia, Mary Evans

Karadaglić tu je pjesmu, uz niz drugih omiljenih uspješnica Beatlesa, snimio i objavio 2016. na albumu posvećenom njihovu stvaralaštvu *Blackbird – The Beatles Album* te se pridružio nizu glazbenika koji su reinterpretirali tu prozračnu, osjećajnu i dojmljivu pjesmu Paula McCartneyja.

Mathias Duplessy (Pariz, 1972.) francuski je skladatelj i multiinstrumentalist koji sklada i izvodi glazbu koja povezuje najrazličitije utjecaje, od klasične glazbe i jazza, preko tradicijske glazbe i tzv. *world musica* do filmske glazbe. Njegov je primarni instrument gitara, koju je počeo svirati u ranoj dobi, istražujući i stvarajući prva djela. Skladbu **Amor fati** prouzročio je upravo Miloš Karadaglić na recitalu u New Yorku u listopadu 2021., kojim se obilježavala stogodišnjica njujorškoga debija gitarističke legende Andrésa Segovije.

Miloš Karadaglić istaknuo je da je za taj recital naručio novu skladbu jer želi, baš kako je to činio i Segovia, redovito proširivati gitaristički repertoar. *Amor fati* ili ljubav prema usudu, koncept je filozofa Friedricha Nietzschea, koji je njime izrazio ideju da bi pojedinac trebao ne samo pasivno podnositi nego i aktivno prihvaćati, odnosno voljeti sve aspekte svoje sudbine, i pozitivne i negativne, vjerujući da ljubav prema sudbini omogućuje pojedincu da živi slobodnije i s većom unutarnjom snagom jer promatra sve aspekte života kao sastavne dijelove svojega bića. Tu ljubav prema životu i svemu što on donosi Duplessy je iskazao vrlo kontemplativnom skladbom koja počinje introspektivnom, nježnom melodijom snažne izražajnosti; izvire polako, razlijeva se iz repetitive jednoga tona. Duplessy u nastavku djela, koje pred izvođača stavlja nemale tehničke izazove, niže trenutke različitih karaktera, odvažne i čvrste, uznemirene, čeznutljive i blage pa već u idućem trenutku uzbuđene, oslikavajući pejzaž života i svih njegovih plima i oseka, vrhunaca i dubina, radosti i tuge.

Fotografija: Wikimedia

RUJAN 2024.

28. 9. 2024.

ORCHESTRE DES CHAMPS ELYSÉES
Philippe Herreweghe, dirigent

U SPOMEN NA 200. GODIŠNJICU ROĐENJA ANTONA BRUCKNERA

A. Bruckner: Osmi simfonija u c-molu, WAB 108

LISTOPAD 2024.

26. 10. 2024.

BAMBERŠKI SIMFONIČARI
Jakub Hrůša, dirigent
Daniil Trifonov, glasovir

B. Bersa: *Idila*, za orkestar, op. 25b

L. van Beethoven: Četvrta simfonija u B-duru, op. 60
S. Vasiljević Rahmanjinov: Rapsodija na Paganinijevu temu, op. 43

L. Janáček: *Taras Buljba*, rapsodija za orkestar, JW VI/15

STUDENI 2024.

9. 11. 2024.

ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
Hansjörg Albrecht, dirigent
300 ZA BRUCKNERA I KELEMENA

A. Bruckner: Šesta simfonija u A-duru, WAB 106

M. Kelemen: *Archetypon II 'Für Anton'*, za veliki orkestar

30. 11. 2024.

I VIRTUOSI DEL TEATRO ALLA SCALA
Darija Auguštan, sopran
PUCCINI 100!

G. Puccini: Gudački kvartet u D-duru, SC 5

Krizanteme, elegija za gudački kvartet, SC 65

Tri menueta, za gudački kvartet, SC 61

Popijevke za glas i glasovir

PROSINAC 2024.

21. 12. 2024.

ORKESTAR I ZBOR ANSAMBLA IL POMO D'ORO
Giuseppe Maletto, dirigent

C. Monteverdi: *Vespro della Beata Vergine* (1610.), SV 206/206a

SIJEČANJ 2025.

25. 1. 2025.

BUDIMPEŠTANSKI FESTIVALSKI ORKESTAR
Iván Fischer, dirigent
Renaud Capuçon, violina

F. Mendelssohn-Bartholdy: Koncert za violinu i orkestar u e-molu, op. 64

G. Mahler: Peta simfonija u cis-molu

VELJAČA 2025.

15. 2. 2025.

Sir ANDRÁS SCHIFF
glasovir

22. 2. 2025.

BEČKI DJEČACI
Oliver Stech, dirigent
ZAUVIJEK STRAUSS!

U SPOMEN NA 200. GODIŠNJICU ROĐENJA JOHANNA STRAUSSA

OŽUJAK 2025.

8. 3. 2025.

DEUTSCHES SYMPHONIE-ORCHESTER BERLIN
David Robertson, dirigent
Gil Shaham, violina

L. Boulanger: *U proljetno jutro* za orkestar

P. Iljić Čajkovski: Koncert za violinu i orkestar u D-duru, op. 35
S. Rahmanjinov: *Simfonijski plesovi*, op. 45

29. 3. 2025.

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL AKADEMSKI ZBOR IVAN GORAN KOVAČIĆ

Laurence Cummings, dirigent
Nikolina Hrkać, sopran
Franko Klisović, kontratenor
Mislav Lucić, tenor
Marin Čargo, bas
Ivan Ščepanović, zborovođa

G. F. Händel: *Mesija*, oratorij, HWV 56

TRAVANJ 2025.

12. 4. 2025.

ORKESTAR TALIJANSKE ŠVICARSKJE
Markus Poschner, dirigent
Julijana Avdejeva, glasovir

L. van Beethoven: *Koriolan*, uvertira, op. 62

P. Iljić Čajkovski: Koncert za glasovir i orkestar u b-molu, op. 23
D. Šostakovič: Deveta simfonija u Es-duru, op. 70

SVIBANJ 2025.

3. 5. 2025.

ORKESTAR MUZIČKE AKADEMIJE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
Dawid Runtz, dirigent

F. Mendelssohn-Bartholdy: Dvostruki koncert za violinu, glasovir i gudače u d-molu, MWV O 4

I. Josipović: Uvertira operi *Lennon*
A. Dvořák: Deveta simfonija u e-molu op. 95, B. 178, *Iz Novoga svijeta*

17. 5. 2025.

IVO POGORELIĆ, glasovir

J. S. Bach: Talijanski koncert u F-duru, BWV 971
R. Schumann: *Bečki kameval*, op. 26
S. Sergejevič Prokofjev: *Romeo i Julija prije rastanka (Oprostaj)* iz *Deset glasovirskih komada iz baleta 'Romeo i Julija'*, op. 75
S. Sergejevič Prokofjev: Šesta sonata u A-duru, op. 82

PRODAJA PRETPLATE

Cijene pretplate:
300,00 € / 270,00 € / 240,00 €

Moguća obročna otplata do 6 rata.

POPUSTI

- 10 % popusta za studente, učenike i umirovljenike (uz predočenje odgovarajućeg dokumenta)
- 20 % popusta za pretplatnike sezone 2023./2024.
- 30 % popusta za osobe s invaliditetom uključujući osobu

u pratnji (uz predočenje preslike rješenja o invaliditetu)

- Paket pretplatničkih ulaznica ciklusa *Lisinski subotom* i *Lisinski da camera* (Pretplata *Lisinski+*): 350,00 € / 320,00 € / 290,00 €

Uživajte u vrhunskim koncertima uz pretplatu na ciklus Lisinski+ Lisinski+ nudi vam jedinstvenu priliku da doživite glazbenu čaroliju kroz dva izuzetna ciklusa: *Lisinski subotom* i *Lisinski da camera*.

Uz cijene od 350,00 €, 320,00 € i 290,00 € osigurajte svoje mjesto na najuzbudljivijim događajima sezone.

Popust vrijedi za kupnju jedne pretplatničke ulaznice, osim za osobe s invaliditetom gdje popust vrijedi i za njihovu pratnju. Navedeni popusti se ne zbrajaju.

Prodaja pretplate započinje u ponedjeljak, 20. svibnja 2024. na blagajnama *Lisinskog* te online na mrežnoj stranici www.lisinski.hr.

Pretplatnici sezone 2023./2024. mogu kupiti pretplate po povlaštenim cijenama i sačuvati svoja mjesta isključivo u razdoblju od 20. svibnja do 21. lipnja 2024. Poslije tog razdoblja moći će kupiti pretplatu u redovnoj prodaji po povlaštenoj cijeni, ali im dosadašnja mjesta ne mogu biti zajamčena.

Prodaja pretplate prije ljetne stanke završava u petak, 12. srpnja 2024. Prodaja pretplate nakon ljetne stanke nastavlja se u ponedjeljak, 2. rujna i traje do subote, 28. rujna 2024. na blagajnama *Lisinskog* te online na www.lisinski.hr.

Pokrovitelji

Sponzor

GLAZBENI PIKNIK

26.5.2024. LISINSKI

Pokrovitelj:

GLAZBENI PIKNIK - PIKNI ZA ULAZNICU

U nedjelju, 26. svibnja očekuje vas uzbuđljivo glazbeno putovanje ispunjeno čarobnim notama, plesom i smijehom, uz pregršt zabavnih aktivnosti koje će se odvijati u svakom kutku Lisinskog.

10:00 - 11:00, Mala dvorana

REGOČ, opera za djecu i mlade

Krešimir Klarić, skladatelj
Kristina Grubiša, redateljica
Marija Anđela Biondić, dirigentica
Solisti, zbor i ansambl Euterpa
Namijenjeno djeci od 9 do 16 godina

10:00 - 11:00, predvorje Velike dvorane

MINIMINI ciklus Zagrebačke filharmonije,
interaktivna radionica - glazba, kviz i igra
Petra Radin, voditeljica
Morana Zibar i Marko Hergešić, moderatori
Glazbenici Zagrebačke filharmonije i solisti
MINIMINI ciklusa

11:00 - 11:30, Mala dvorana

VIOLINMUSIC4ALL, koncert djece i mladih s
oštećenjima sluha, razvojnim i zdravstvenim
poteškoćama

Renata Novoselec, voditeljica projekta
Namijenjeno djeci od 9 do 16 godina

11:00 - 14:00, glavni ulaz

MIKROFON I JA, radionica

Nikola Santro, voditelj
Namijenjeno djeci od 10 do 15 godina

**11:00 - 11:45, 12:00 - 12:45,
13:00 - 13:45, predvorje Male dvorane**

KRUŽNI TRENING, radionica

Iris Imamagić i Modi Rabak, voditeljice
Namijenjeno djeci od 6 do 14 godina

11:00 - 14:00, predvorje Male dvorane

PAPIRNATE GUSJENICE / MIKROFON, glazbene igre

Mija Mihanović, voditeljica
Namijenjeno djeci od 6 do 14 godina

**11:00 - 11:45, 12:00 - 12:45,
13:00 - 13:45, galerija**

VIDEOIGRANJE S UMJETNOŠĆU, radionica

Filip Merčep i Boy van Ooijen, voditelji
Namijenjeno djeci i mladima od 12 do 19 godina

**11:00 - 12:15, 12:30 - 13:45, Visoko prizemlje,
predvorje Velike dvorane**

**GOSPODIN TON U POTRAZI ZA GOSPOĐOM
MELODIJOM**, radionica

Ana Hrvat in i Ema Zadro, voditeljice
U suradnji s Glazbenim kutkom
Namijenjeno djeci od 6 do 12 godina

SUDAR PERCUSSION, predvorje Velike dvorane

14:00 - 14:45

Udaraljkaški koncert

14:45-15:00

Prezentacija udaraljki

15:00 - 15:45

Tijelo kao instrument i osnove sviranja cajona,
radionica

Goran Gorše, voditelj
Luka Ivir, Franko Štrbac, Janko Adamek, asistenti
Namijenjeno djeci od 10 do 15 godina

16:00 - 16:45, predvorje Velike dvorane

SO DO - El Sistema Hrvatska, koncert

Damir Smerdel, dirigent i voditelj

ŠKOLSKI SAT S LADOM

17:00 - 18:00, predvorje Velike dvorane

Prezentacija tradicijskih glazbala i narodnih nošnji

18:15 - 19:00, Velika dvorana

Nastup ansambla Lado

Frano Ridjan, moderator

Ulaznice za izvedbu opere za djecu i mlade *Regoč* i *Školski sat s Ladom* dostupne su po cijeni od 8 eura na blagajnama Lisinskog i putem naše mrežne stranice www.lisinski.hr. Za ostala događanja ulazak je besplatan, dok se za radionice potrebno prethodno najaviti od 13. svibnja na e-adresu marketing@lisinski.hr, do popunjenja kapaciteta.

PAPANDOPULO KVARTET

5.10.2024., 8.2.2025., 3.5.2025.

TRIO ELOGIO

16.11.2024., 15.3.2025., 24.5.2025.

DUNJA BONTEK MARIJA ANDREJAŠ MONIKA LESKOVAR MARTINA FILJAK

7.12.2024., 1.2.2025., 5.4.2025.

PRODAJA PRETPLATE

Cijene pretplate:
90,00 € (9 koncerata)
50,00 € (5 koncerata po izboru)

Moguća obročna otpлата
do 6 rata.

POPUSTI

Popusti vrijede isključivo za
redovne cijene pretplate *Lisinski
da camera* 90,00 € / 50,00 €

• 10 % popusta za pretplatnike
ciklusa *Lisinski* subotom,

studente, učenike i umirovljenike
(uz predočenje odgovarajućeg
dokumenta)

• 30 % popusta za osobe s
invaliditetom uključujući
osobu u pratnji (uz predočenje
preslike rješenja o
invaliditetu).

Popust vrijedi za kupnju jedne
pretplatničke ulaznice, osim
za osobe s invaliditetom gdje
popust vrijedi i za njihovu
pratnju. Navedeni popusti se
ne zbrajaju.

Prodaja pretplate započinje u
ponedjeljak, 20.5.2024.
godine na blagajnama
Lisinskog te online na mrežnoj
stranici www.lisinski.hr
Prodaja pretplate prije ljetne
stanke završava u petak,
12.7.2024. Prodaja pretplate
nakon ljetne stanke nastavlja
se u ponedjeljak, 2.9.2024. i
traje do subote, 5.10.2024. na
blagajnama *Lisinskog* te
online na www.lisinski.hr

LISINSKI DA CAMERA

MUSIC FROM THE MOST FAMOUS ANIME

ANIME SYMPHO-SHOW

The Orchestra
38
SAMURAI

NARUTO ATTACK ON TITAN
ONE PUNCH MAN NANA
TOKYO GHOUL DRAGON BALL
COWBOY BEBOP BLEACH
DEATH NOTE EVANGELION
ONE PIECE DEMON SLAYER
BEASTARS NORAGAMI SUZUME

08.06.2024 LISINSKI

LIVE CONCERT - THE ORCHESTRA "38 SAMURAI"

08-09.06.2024 LISINSKI

LORD OF THE RINGS

IN CONCERT

MUSIC BY HOWARD SHORE
FROM THE ENTIRE FILM TRILOGY PERFORMED BY
ORCHESTRA AND CHOIR

THE ORCHESTRA
LORDS OF THE SOUND

CONDUCTOR: SHAHROH FATKHIZADEH

SOLOIST: YAROSLAV RADIONENKO

50
LISINSKI
1973.-2023.

